

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

РѢКЪ V.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 14-го Сѣчня 1897.

Число 3.

Календарь.

Сѣчень.	
14	С. Свѣтлостри напч.
15	М. Малахія пр. Горадія
16	С. Соборъ 70 апост.
17	Н. ПЕРВІЙ ПРОСВ. Манах. Бог.
18	П. БОГОУПЛІВЦЮ ГОСПОДНЮ
19	В. Соборъ св. Іоана Крест.
20	С. Георгія. Емиліана пел.

Змѣстъ.

Вѣдъ Редакціи. — Справки „Союза“. — Американскій базаръ. — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ краю. — Повѣсти. — Поемныя вѣсти. — Справки робѣтничі. — Смѣхъ и правда. — Фейлетоны: Першій Руско-Американскій Календарь. Труды и Понеманія робѣтничі. — Оголошенія.

Вѣдъ Редакціи

Просимо тихъ нов. Читателѣвъ „Свободы“, котрі еще не заплатили памѣ за минувшій рѣкъ, щобъ поспѣшили зъ грошми, бо дальше газети не будемо высылати, а грошѣ дамо сколектовати агентови одної компаніи, котра тільки такими рѣчами займає ся. Вѣдъ же певно сколектує! Нѣчого за дармо въ Америцѣ нема. И вы не робите нѣкому нѣчого за дармо. Та цѣлкомъ справедливо. Заплатѣть, якъ хочете „Свободу“ читати.

До старого краю нѣкому не будемо газети высылати, хто не передъ не заплатитъ. Доемъ же того дѣдовства зъ старымъ краємъ.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Справоздане касове за мѣсяць Децемберъ 1896 р.

Мѣсячно, за статуты, грамоты и подзнаки заплатили Братства:

Братство св. Володимѣра въ McAdoo, Pa.	\$61.00
Бр. св. Іоана Крест. въ Olyphant, Pa.	62.00
Бр. св. О. Николая въ Pittsburg, Pa.	42.25
Бр. св. Кипр. и Метод. въ Maufield, Pa.	22.00

ПЕРШІЙ РУСКО-АМЕРИКАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ

ВПОРЯДИВЪ Н. ДМИТРОВЪ.

Свѣжою и дуже самнатиною появою для цѣлого руского свѣла той першій Календарь. Свѣжою тому, бо самый молодой силы причинились до зложенія его, а симпатичною, бо майже изъ каждой стрѣчки нѣе правдива, нѣчимъ не закалмучена любовью до нещасного бѣдного народа. Симп двома сторонами вырожіняє ся вѣдъ сильно зъ помѣжъ галицкихъ того рода выдавничствъ. Нема у нѣмъ топ солодко-нудной патріотичной сентиментальности, котру десь колисъ зазначити впорядчикъ Календаря тов. Провѣдъ, а нѣ тыхъ астрономічно-фізіологічно-исторично-вемжливыхъ до читанія рѣчей, які подибусмо у Временняковъ. Рѣжницю, яка заходить мѣжъ нашими Календарями познаємо лучше, коли упритомнимъ собѣ, для кого выдають ся такі Календарѣ, якъ галицкі, а такі зновъ, якъ руско-американскі. Будемо отвертѣ! Тов. Провѣдъ выдає Календарь, якъ книжку, котра заступає три мѣсячній книжочки, а Временникъ выходитъ выключно для священниковъ галицко-рускыхъ, котрі зъ него мають тільки пожитку, що зъ типку — часть бо літературна не здалась псамъ на буду навѣтъ!

Календарь же „Союза“ выдапшій головню для членѣвъ его-жъ зъ цѣлю, чтобы рускій робѣтникъ мавъ „що почитати“, та щобъ чувъ се, що вѣдъ Русинѣмъ, та сыномъ одноу великой матери Русин-Украини, якъ любить мовати пов. ре-

ВѢКЕ ВЫШЕШОВЪ

ПЕРШІЙ РУСКО-АМЕРИКАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“

НАКЛАДОМЪ ТОВАРИСТВА „СОЮЗЪ“

Впорядивъ: Нестеръ Дмитровъ

Mt. Carmel, Pa. 1897.

Обширна книга, 15 аркушѣвъ друку; повѣсти, научніи статѣ, поезіи — смѣхъ и правда, адресаръ вѣхъ братствъ, парохій и священниковъ. Портреты церковь, пѣбапій и найзнаменитѣйшихъ рускихъ патріотѣвъ.

Въ хатѣ каждого племенного американского Руенина повинна та книжка находити ся.

Можна достати за 55 цпт. зъ пересылкою почтовою у

Rev. Nestor Dmytriw
Mt. CARMEL, PA.

Бр. св. О. Николая въ Centralia, Pa.	12.25
Бр. Пресв. Дѣвы въ St. Clair, Pa.	24.00
Бр. св. Михаила въ Elmira, N. Y.	23.00
Бр. св. Димитрія въ Mt. Carmel, Pa.	31.00
Бр. св. АА. Петра и Павла въ Mt. Carmel, Pa.	14.50
Бр. св. Кипр. и Метод. въ Shamokin, Pa.	86.75
Члены зъ Simpson, Pa.	15.00
Члены зъ Shenandoa, Pa.	11.50
Члены зъ Jersey City, N. J.	32.50
Члены зъ New Kensington, Pa.	
Костикъ Алеск.	2.75
Паранчъ Н.	3.50
Членъ зъ Pittsburg, Pa.	
Катанчикъ Ол.	50
Члены зъ Cross Fork, Pa.	2.50

Членъ зъ Mt. Carmel, Pa.	
Фекула Михаилъ	3.00
Члены зъ Seymour, Conn.	
Шебецовичъ Дюн.	1.25
Вислодкій Йосифъ	1.75
Члены зъ Edward-sdale, Pa.	12.00
Членъ Васалыга Гр.	1.25
„ Курьловъ М.	0.25
„ Горошакъ Ив.	1.25
„ Роздѣльскій Гр.	1.25
„ Палюхъ Василь	1.25
Разомъ:	\$470.25

Юрій Хлякъ
касперъ „Союза“.

ПРИСТУПИЛИ СЛѢДУЮЧІ НОВІ ЧЛЕНЫ:

Число по гол. книж:	
1. Петровский Ант.	527
2. Липинскій Иванъ	528
3. Жидловскій Ант.	528
4. Блащакъ Демко	529

5. Кеблинъ Иванъ	529
6. Стець Киприянъ	530
7. Корбелякъ Тимко	530
Зъ Jersey City, N. J.	
8. Кравецъ Алексан.	411
9. Карлякъ Катарина	412
10. Даньковскій Теод.	412
Зъ Simpson, Pa.	
11. Петринякъ Стеф.	583
12. Цѣхонъ Илько	584
Зъ Pittsburg, Pa.	
13. Штеклиа Изадоръ	504
14. Вандзлякъ Ив.	504
15. Мучка Гринъ	505
16. Мандьканъ Мел.	505
17. Фекула Ваньо	506
18. Щерба Петро	506
19. Корудъ Лешко	507
20. Хомякъ Томко	507
21. Негребенскій Ник.	636

Зъ Mayfield, Pa.	
22. Пейко Андрей	437
Зъ St. Clair, Pa.	
23. Геренда Йосифъ	424
24. Гомулякъ Гаврило	273
Зъ Mt. Carmel, Pa.	

25. Зановякъ Василь	619
26. Завадскій Иванъ	619
Зъ New Kensington, Pa.	
27. Паранчъ Никиф.	560
Зъ Shamokin, Pa.	

28. Лещинскій Ив.	602
29. Логаса Стефанъ	602
30. Ганякъ Яковъ	603
31. Копыетяньскій Т.	603
32. Лисовскій Ник.	604
Зъ McAdoo, Pa.	

33. Пухиръ Иванъ	392
34. Кануга Николанъ	642
35. Вархольскій Ник.	642
36. Процко Лешко	643
37. Ярошъ Федоръ	663
38. Фринцко Михаилъ	644
39. Мудзякъ Давидъ	644
40. Талешко Симеонъ	645
41. Бурдѣнъ Михаилъ	645
42. Бесѣдко Михаилъ	646
43. Водваръ Иванъ	646
44. Русинко Стефанъ	647
45. Репка Иванъ	647

О. М. Стефановичъ
секретарь.

Посвѣдчене.

Я писме подписанный посвѣдчаю, що для 30. Децембра 1896 р. доставъ-емъ вѣдъ нашего Руско-Народного Союза \$250 — словами двѣста пятьдесятъ дол. яко посмертне по моей усон. женѣ Антѣ.

За такъ скоро выплачене посмертного дякую дуже красно Видѣлову Руско-Народного Союза и вѣдмъ членамъ и напоминаю, щобъ вѣдъ Русины приступали громадѣйше до нашего Союза.

McAdoo, Pa. 30. Д. децмбра 1896.

Стефанъ Слукъ
опечаленый мужъ.

При свѣдкахъ:
О. Ник. Молчанѣвъ
Дн Капѣтула
Алекс. Поточный.

Американскій базаръ.

Недавно окончено въ Нью Йорку будову наибольшого базару на свѣтѣ. Щобъ напій люде могли мати бодай яке-такое понятіє, якъ то на свѣтѣ суть стори, хочемо мы коротко описати якъ выглядає той величезный базаръ. Якъ хто бувъ коли въ Філадельфіи и видѣвъ сторъ Ваннамекора, то зможе бодай мале понятіє мати, що то есть той новый базаръ въ Нью Йорку.

Самъ пляцъ, на котромъ побудовано той великій сторъ, есть широкій вѣдъ фронту 198 лѣтѣвъ, а выкопано его глубоко на 433 лѣтѣвъ. Домъ той має 8 поверхѣвъ. Пшѣсть поверхѣвъ надъ землею, а 2 подъ землею. Надъ фронтомъ будинку заносить ся висока вежа, а на вежи повѣває американска фана. Вѣдъ землѣ до верху той вежи есть 265 стѣвъ. На даху есть урядженый прекрасный

городъ, и въ томъ городѣ можуть проходжовати ся гостѣ, котрі зайшли де-що купити изъ томъ сторѣ.

Въ цѣломъ томъ величезномъ будинку спродають ся товары въ 150 рѣжныхъ вѣдѣлахъ, въ котрыхъ вечеромъ горѣтъ 6500 жаровыхъ лампъ, а 800 луковыхъ.

Десять вѣдѣвъ osobowych и столько товаровыхъ улекпують комуникацію зъ партеромъ и подземаыи вѣдѣламъ. Одна вѣдѣва есть такъ обширна, що змѣстятъ ся на пѣй товарный вѣзъ запряженный въ два копѣ. По всюдѣ порозѣшано 800 рѣжныхъ годинниковъ, котрі показують години, а все то годинники порупованы электрикою.

Вартѣсть того будинку вразъ зъ пляцѣмъ обчелено на 4 миліоны дѣларѣвъ, а за товары, котрі тамъ мѣстятъ ся заплачено 2 миліоны. Розумѣє ся, що люде заплатятъ за то все далеко больше.

Подъ землею находятъ ся вѣдѣлѣ, машинѣ электричыхъ, котрі доставляютъ цѣлому домови силы и для свѣтла и для вѣдѣвъ и на вѣдъ потребы. Майже все тамъ электричне: годинники, кухни, освѣтлене, вѣдѣды, вентеляторы, сигналы, тай сѣ апаратовъ телефонныхъ на услуги людемъ.

На першомъ поверѣ знаходить ся округлый бассейнъ мрамуровый, 80 стѣвъ промѣру, а на серединѣ взносятся ся постументъ Спол. Державъ, котрый мовъ бы кунавъ ся въ кропляхъ рѣжвородно освѣченыхъ, а кроплѣ выходятъ зъ чотырохъ фонтанъ, въ котрыхъ лопатъ ся колѣровый свѣтла. Прекраснѣй мрамуровый сходъ провадять на другій поверхъ.

На другомъ поверѣ входить до прекрасно урядженого покою, предназначеного для дамъ. Въ томъ покою суть столѣны до пѣсана и два апараты телефонныя.

Въ сушѣдномъ покою удѣляє лѣкаръ порады, розумѣє ся безплатно, для тѣхъ, кто собѣ, котрі бы въ часѣ робленія справувковъ загорѣли.

На томъ самомъ поверѣ находятъ ся наибольше на свѣтѣ робѣтня фотографична, въ котрой каждая особа, що робить справунки на большу цѣну, може безплатно фотографовати ся. Здає ся, що та премія фотографична есть наибольше примануючою.

Дуже оригинальною гадкою було — уряджене особного покою для дѣтей, де родичѣ, прибувши за справунками лишаютъ своихъ маленькихъ, котрыхъ тамъ доглядаетъ боня и дають имъ бавити ся рѣжными забавками.

Для поагодженія интересѣвъ грошевыхъ служилъ банкъ, въ великой галѣ прекрасно урядженый, якъ таковы каса опадности, на тѣхъ самихъ засадахъ, якъ вѣдъ касъ рядовъ.

До дуже интересныхъ урядженъ того базару надѣжитъ вѣдѣлѣ товаровъ колѣновѣльных (гросерия) — здає ся, що наибольший въ свѣтѣ — бо займає 86.955 квадратныхъ стѣвъ, дальше аптека, вѣдѣлѣ денгистичный (тамъ зубы вырываютъ), реставрація, въ котрой можуть робѣтники того базару и гостѣ, що купуютъ достати свѣдане, обѣдъ и вечеру — розумѣє ся за грошѣ. Люде, що приходять лишь зъ цѣлковитѣ подивити ся на той базаръ, не можуть користати зъ реставраціи. Для-чого? То вже

(Продолжене на другой сторѣ).

дакторъ „Свободы“. Друга-жъ цѣль, для якою зложено се то показати свѣтову, що той малый вѣдоломокъ рускій жѣе та двигаєсь. Робѣтнякъ рускій, котрому допадає ся сей Календарь, буде певно поднесеный на духови, розворушенный.

Якими-жъ статями, чи повѣстями, чи поезіями вильне сей Календарь такъ прекрасно на нашего майнера? Спѣтаєте. Не лишъ писемомъ, друкомъ, вѣдповѣмъ Вамъ, але и малюнками. Отъ заразъ на першій картѣ подибусмо Шевченка, Духовича, дальше Франка — а потѣмъ церкви американско-рускі, школу руску, два образки представляющі руского робѣтника, а на конці портреты декотрыхъ американско-рускихъ реставраторѣвъ та бизнесѣстѣвъ. Нашъ робѣтнякъ, що десь давно, може будучи ще въ Галичинѣ, або на Угорщинѣ, бачивъ руску книжку — зливує ся. Погадає собѣ: пожь то? ту въ Америцѣ только вже люда руского, що може ставити такі величавы церкви? Якъ то? ту въ Америцѣ вже только е нашихъ вленихъ промисловцѣвъ? и то промисловцѣвъ въ рѣжныхъ мѣстахъ? Най Богъ помагає, помыслимъ собѣ, а може и сплани за-для того, що до того часу не старавъ ся зблизити изъ своимъ братями, та близне порозумѣти. Потѣмъ подумає: а якже, коли такой гарный образки, то и мусить бути до тѣхъ образковъ щось написане.

Въ самой рѣчи! И богато, богато, щобъ мавъ, що бѣдный нашъ чоловікъ въ далекой чужинѣ, помѣжъ незнамымъ міромъ божымъ, читати, та навчити ся. Пайсампередъ нашъ робѣтнякъ буде зачинати вѣдъ початку, вѣдтакъ подивити ся на свѣта, потѣмъ перейде на поезію С. Яричевского „Американскы Русины“, та дочитає ся, що

треба бороти ся, щобъ зѣрвати тяжкі оковы зъ Ненѣ, перечитає „Першу функцію“ Нестора, де показано гадку темноту люду, выскочивану меншими и большими пѣвками, добере ся до Историі Руен Кордубы Мирона, та добавитъ, що треба поднести народъ морально и матеріально, то все лихо мене ся, перескочать поезію Яричевского, та патрафитъ на оповѣдане Лавровского. Защемъ Русинѣвъ-Американцѣвъ сердце, здрогне ся умъ, коли нагадає собѣ хвилю, коли вѣдъ розстаетъ ся зъ родиной своею, зъ землею святою. И чогожъ вѣдъ пукавъ ся? за хлѣбомъ за насущнымъ брате, бо въ своей батьковщинѣ не могъ его выдѣстати зъ кусничка поля, якій ему принавъ вѣдъ лихой долѣ. Чи вѣдъ знаишовъ въ новой вѣтчинѣ пасте, чи покинула его эта долѣ? Ледво... Бо отъ что довѣдуемо ся зъ прекрасной статіи публициста Гр. Делъвы. Русины въ Америцѣ страшно порозкиданы, не злучены, не зсѣднаны... Мають 38 парохій, а 30 священниковъ, зъ котрыхъ величезна пайка приѣхала до Америки за интересомъ... Територіи парохій не вѣдграничены, интриги, зависть мѣжъ священниками страшны. Историѣ жъ заснованы парохій до увѣреня неможлива, и переѣмаюча. Народъ будувать церкви якъ перше свое пристановище въ Америцѣ, на чужой землѣ, але до тѣхъ церковь не мавъ права... Его окрадали, отуманювали, не дали поспуху и свои и чужий... Роля его при будовѣ и утримованіи церковь есть така, якъ и въ старѣмъ краю. — Она ему спикрилась и тому за лѣдъ першымъ лѣпнымъ агитаторомъ вѣдъ яшовъ (О. Товтъ). Кинувъ ся, чого и не сподѣвадсь вѣдъ духовна, до православія, за чимъ пошло и прѣселаніє и духъ

темноты... Гр. Делъва упоминає о „Соединеніи“ та замѣчає справедливо, что „чтобы выплѣснуть запороги и посмертне не было и нема потребы творити вѣдросповідно-церковну організацію“ Органъ „Соединенія“ не представляє наймѣшшюй вартости, и хоть называє ся „Вѣстникъ американско-рускій“, то скорше вѣдъ есть вѣстникомъ темноты та вѣдъ реакция, якъ вѣстникомъ нового жита. Ту задачу оповінає „Свобода“ редактована смѣлою, та неустрашимую рукою. Товариствомъ же властивымъ рускимъ есть „Союзъ“, про котрого вы гараздъ сами знаете.

Организация отже мѣжъ Русинами починаєсь, Русь доперва двигаєсь. Передъ кількома роками еи цѣлкомъ не было. Море Русинѣвъ тогуло мѣжъ Словенцями, Поляками, Ирландцями та Англичанами. Прийшли свои интелігентны люде и респонсали роботу вѣдъ будованя церковь, каплицъ, закладанія „Соединенія“, „Союза“, газетъ: „Вѣстника“ и „Свободы“, та задумуютъ теперъ основати, якъ читаемо въ „Свободѣ“, свое просвѣтне товариство. Кляобы політичній суть зновъ на те, щобъ розбудити горожанско пѣчуте мѣжъ Русинами. Най закладають ся и растутъ на славу руского робѣтника!

Вже неразъ было сказано, что Русины сами здержуютъ поступъ мѣжъ собою. Кто не вѣрять, най хочъ бы заглине до статіи Гр. Делъвы... Экономічній вѣдословны, правда, мѣжъ Русинами тяжкій та невѣдрадній, але колько Русины сами собѣ набороздили! Се повторяє ся и въ Америцѣ на каждомъ кроцѣ, и тому нема що о томъ зводити рѣзюмы. Каждый американскій Русинъ надививъ ся на вѣдѣйскій рускій свѣтъ, досытъ

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...\$ 20.00
„ „ Six months 12.00
„ „ tree „ 7.00

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всі дописи і гроші просям присылати під адресу:
To „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета виходить по тиждів в Четвер.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотіли приступити до „Свободи“ найпослають вступне і місячне до касієра.

Mr. George Chylak
OLYHANT, PA.

И увѣдомити секретара під адресою.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Друкарня „Свободы“ вы готовляет дуже точно, скоро и дешево всякі рѣчи, як: тикеты на балѣ, выгравки, статута для Братств; водозвы, листы и въ загалѣ всякі рѣчи входячі въ круг дѣляны друкарнѣ, въ мовлах: руской, польской и словацкой.

(Продолжена зб стороны першон)

хпба сама компанія знае. На головній вежі знаходиться обсерваторіюм метеорологічне. Зв водтамъ класе свѣтло лѣхтарня електрична на хмары, а въ томъ свѣтлѣ видно образы, самі адвертаменты того базару.

Особный водѣль становлять высылки. Всякі товары нынѣ куплені, мусять бути и нынѣ водослані. Для топ цѣли находить ся коло базару великій будынокъ, въ котромъ помѣщено 100 коней, возы и другіе потрібны рѣчи. Овесъ для коней достает ся рурами зъ великого зборника, который мѣститъ 300.000 бушлѣвъ. Въ певныхъ годинахъ дня машируе самъ овесъ рурами, не потребуяють фѣрманы носити и роскратати. Зъ головного водѣль высылка-вого водходять товары колька разы на день до поменшихъ складовъ по всѣхъ дѣльняхъ мѣста, а зъ водтамъ розвозять возками по домахъ. Въ водѣль высылка-ковъ працюе 600 людей, а зъ тыхъ 260 занятыхъ только самымъ опакуванемъ.

Властителемъ того величезного базару есть „Siegel Cooper Company“ зъ презеса-мъ Генривомъ Зигель на чолѣ. Той человекъ походить зъ родины мужицкой; уродивъ ся въ Баденѣ, въ Нѣмечинѣ и въ роцѣ 1877 привандровавъ майже безъ цента до Америкы. Нынѣ числитъ вонъ мастку на колькадесять миллионѣвъ.

Наибольшій то базаръ на свѣтѣ. До теперь славивъ ся базаръ фѣрмы „John Wanamaker“ въ Филладельфії, але Нью Йоркѣ и подъ тымъ взглядомъ перевыспива-другі мѣста.

Купите книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдуючі книжки:

Якъ чортъ заслуживъ кус-ника хлѣба. Цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки

написавъ Бузько.

Цѣна 10 цѣт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русиковъ Ч. I.

написавъ М. Павлюкъ.

Цѣна 15 цѣт.

Wanted—An Idea

Who can think of some simple thing to patent? Write to Mr. W. B. DODD, Patent Attorney, Washington, D. C., for date and no price offer and list of two hundred inventions wanted.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

До Канады.

Дня 13. надоліста, въ самъ день святыхъ безере-ренниковъ Козмы и Даміана, выбрала ся зъ Поручина подѣ Бережанами одна родня до Канады, зложена зъ 11 душъ. Бувъ се Стефанъ Святый зъ своимъ зятемъ Гнатомъ Костѣвъ зъ Буца. Душею дѣлои родины бувъ Луцъ Святый, сынъ Стефана. Вонъ то бувъ моторомъ еміграціи и по многыхъ трудахъ та клопотахъ довѣвъ еи до кінца. Що вонъ ся набѣдувавъ, закимъ выбравъ ся зъ родного краю, того годѣ и описати. Досить сказати, що его заходы тревали довшіе, якъ повъ року, за-кимъ позалагоджувавъ всѣ приписаны правами формальности. Въ томъ часѣ ходивъ вонъ зб 20 разы до Нараева на почту и зробивъ звѣжъ 40 миль. До Бережанъ за нашіпортомъ до ц. к. староства и до нотаря еи записами проданого грунту ходивъ 10 разы. Зробивъ огке 30 миль. Зъ горы за корабель за всѣ особы заплачивъ до 600 зл. Метри-ки, інтемпилъ, свѣдоцтва моральности и нашіпорты коптувало го звѣжъ 20 зл. Грунту продавъ за 1500 зл. але що до 1000 зл. розми-нуло ся въ краю, то не знаю, що вонъ зъ оставшимъ грошми зроби въ Канадѣ, ели тамъ за грунту прїйде ся платати? Последня вѣстка надѣйшла до села Поручина, що Луцъ Святого арештовала полиція во Львовѣ зъ тому, що вонъ е еще приналежный до войска. Годѣ вѣдати, чи наші власти поступаютъ по людски, придержуючись такъ строго закона. Австрія безъ одного Луцъ вока обѣйшла-бы ся, але его родина безъ него не обѣйде ся. Вонъ бувъ про-водникомъ и единственнымъ еи дорадиникомъ. Она безъ Луцъ не годна обѣйти ся, бо еи обѣдрутъ та она може загинути. А Луцъ теперь самъ що варта безъ крайцара, безъ хаты, безъ тата — мамы, безъ брата?

„Пославнякъ“.

Въ редакціи „Свободы“ можуть достати Всч. 00. Духовный по 1 цѣт. за егземпляр:

- 1) Extractus matricule copulatorum,
- 2) Extractus matricule baptisatorum,
- 3) Extractus matricule defunctorum.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Допись зъ Руси Галицкой 8. декабря 1896.

Жиды.

Въ краю Баваріи выходитъ газета „Vaterland“, по на-шому сказать-бы „Батьковщина“. Недавно описувала та газета, якъ страшно росе-пановили ся у насъ жиды въ послѣдній часѣ. Въ нашімъ старомъ краю опи-кнули ся землю купувати, ддятого вѣща силами ста-рають ся наклонити хло-повъ до еміграціи и оповѣ-даютъ всѣляки небылицѣ про бразиліискій „рай“. За послѣдній одинадцать рокѣвъ было у насъ 21,889 лицъ-пачіи „грунтобъ“, зъ того тръ четвертї (75 %) было жидѣвъ-вѣрительвъ, котрі лі-дитували християнъ-дов-жниковъ. Тї грунта отакое-вано на 23 миллионы гуль-денѣвъ, довговъ на нихъ стояло 7 миллионѣвъ, отже рѣжницю звѣжъ 15 милли-онѣвъ гульденѣвъ загарабали жиды безъ нѣякого труда и копту. Въ Венгріи доперва водѣ 1862 року можуть жиды посѣдати землю. За той часѣ несповна 40 лѣтъ опи-нуло ся 70 % (три четвер-тинны) угорскои землѣ въ жидѣвскихъ рукахъ. Баронъ Понгертъ має повъ нѣтрань-ского комитату, жидѣ-даинтъ мас коло Пятицерквей 200.000 морговъ землѣ. — Окрѣмъ того бароны Гіршї, Водіанеры, Шпрінгеры, Ке-нігевартеры и Гутманы ма-ють шарочезный просторъ землѣ. Въ полудневѣй Угор-щинѣ були колись непро-ходимы лѣсы, жидова вы-пищила ихъ зовежъ. Зъ Босніи забирае жиды Мор-нуіо рокѣ-рѣчно 80,000 ду-бѣвъ по мізерной цѣнѣ 4 гульдены за кождый. Най-богатіиі жиды Ротшилдь має самъ четверту часть Чехіи, сѣмъ разѣвъ только землѣ, якъ цѣла цѣсарска родина, хочъ доперва водѣ р. 1862 може взяли землю купувати. Вонъ має ще про-щадь землѣ въ Моравіи, на Шлеску, въ Долѣшній Ав-стріи, на Угорщинѣ, въ Нѣ-мечинѣ, Франціи, Италиі, Испаніи и въ Америкѣ. За-мокъ Ferrières въ Франціи красній, якъ всѣ царскі и корольскі палаты на свѣ-тѣ.

Черезъ то, що жиды ки-нули ся купувати землю, иде на християнскій народъ

велике нещасте. Колись бу-ло такъ зъ пляхтою. Вся земля була въ рукахъ шлях-ты, хлопы обрабляли ту зем-лю. Чп не приближае ся па-новане жидѣвске на мѣсце панования шляхочкого? Дер-жава и право повинни зазда-легѣдъ тому зарадвати. — Жидѣ землѣ не любить, а ели купувъ, то лише на біз-неесъ: вонъ не хочъ еи у-правляти, а только выис-кати. Пѣсля теперѣшного обчисленя е въ цѣлѣй Ав-стріи 1,141,615 жидѣвъ, зъ того 770,468 въ нашімъ бла-женній Галичинѣ, а 82,717 на Буковинѣ. Отже у насъ больша половина! Мусить жидамъ добре бути межъ рускими и польскими хло-пами, коли только тои пас-куды назлазило ся...

Вѣсти зъ Бразиліи.

До львовского дневника „Галичанинъ“ написавъ въ числѣ 251 якіе паскудный человекъ (подписавъ ся „Правдолюбъ“) дописъ: „Въ дѣлѣ нашої еміграціи“; ре-дакція подѣ сподомъ допи-сала „Голосъ зъ провинціи“. За ту дописъ варто бы того цѣлого „Правдолюбъ“ по-вѣстити на суху галузу, а редактора Осипа Андрееви-ча Маркова най Богъ побе-дитъ помѣстивъ.

До Бразиліи выславъ мп-трополитъ—кардиналъ О. Нікона Роздольского до Rio Claro. Въ той дописѣ „Правдолюбъ“ безъ нѣякихъ основныхъ закидовъ, безъ наведеня фактовъ каже, що О. Роздольскій „неспособ-ный“ на священника, на него тамошній Русины жа-луютъ ся. Дальше вытягае родиний водносны О. Роз-дольского до его вѣтця, о-повѣдае, що О. Роздольскій колись давно „имѣлъ боль-шое отвращеніе къ духов-ному званію“, що черезъ теперѣшній „его „сдѣлки“ (бізнесы) рускій народъ по-кидае свою прадѣдну вѣру, вѣрнѣй сей идѣтъ „Прав-долюбъ“ же такъ каже: „недоумѣваю, якъ могла и можетъ наша найвысшая духовная власть поддержа-вати такого священника“...

Мы не знаемо лично О. Роздольского, але злого нѣ-коли нѣчо мы на него не-чули. Закиды того „Прав-долюбъ“ е переливане зъ-пустого въ порожне, бо та-ке можна бы на кождого написати. Того рода дописи

межъ Русинами не новина. Нашій рускій дневникарь е такъ эдеморализованъ, що-звычайно поконукуе про-тивника вытягають всѣ его-приватній справы, родиний и особистї водносны пе-редъ публику. Такий спо-сѣбъ войованя е безгранич-нымъ свинствомъ! Разъ „Га-личанинъ“, то зновъ „Дѣло“, частѣйше водѣ всѣхъ „Прав-да“, бувало радикальный „Народъ“ — а всѣ они подѣ-тымъ взглядомъ однаковѣ-сенскій. Обо отепмъ разомъ! Коли О. Роздольскій дѣи-спо робить въ Бразиліи-шкоду нашої руской спра-вѣ, то треба подати факты-оденъ за другимъ, навести-на тѣ его дѣла свѣдѣковъ и-доказы. А такъ выходитъ-цѣла корреспонденція на по-гану и мерзку денунціацию-якогось чоловѣка, кот-рый хоче зѣнати свою-злѣсть на о. Роздольскомъ. Недавно той самъ „Галича-нинъ“ такъ написавъ въ ч. 181: „У русекихъ людей-нѣтъ привычки дѣлати до-носы, ибо всякіи доносы-производятъ отвращеніе“. Ну, а що-жъ отея дописъ, якъ не безымянный доносъ? Таке загалне пусте бала-кане на вѣтерѣ е плюгав-ствомъ и подлостію. Дивна-рѣчь, що „Галичанинъ“, яко-газета найлѣпше редагована-до всѣхъ русскихъ газетъ, та-кой глупости друкуе. Не-даромъ оповѣдають, що ре-дакторъ Марковъ ще колись-малымъ хлопцемъ унавъ-бувъ зъ лавки на землю и-дуже потовкъ ся въ голо-ву!... Ще инші кажутъ, що-ту дописъ написавъ О. А. Михалевичъ зб злости, бо-мусѣвъ зъ накаму епископа-О. Роздольскому уступити-ся зъ парохіи. То була бы-дуже гарна исторія! Але-якось не хоче ся тому вѣ-ррити, О. Михалевичъ не-зважаивъ бы ся на таке ре-месло, а коли бы вже пи-савъ, то и подписавъ бы-свое повне имя. А такъ де-той „Правдолюбъ“? Хпба-шукай вѣтру въ поля!

И. П.

Письмо зъ Лемковщины.

Вѣлцорова 26. Децембра 1896.

Честній труженникъ зъ-новѣта грибовского особен-но зъ Вѣлцаревой, Фльорин-ки, Богуши, Камяныи и пр.-прікро менѣ, що нѣтъ чмъ-радѣстнымъ зъ вами зъ на-шого краю потѣшитесь! Я

Суперпольность въ Америкѣ водразу була-противна всѣлякимъ трустамъ, становила рѣжній за-коны, съ помѣжъ котрыхъ наибольшій зъ 1890 р. Той законъ ухваленый на конгресѣ Сполученыхъ-Державъ заборонюе всѣлякіи умовы помѣжъ фаб-рикантами, що мають на цѣли ограничити або-змонополізовати гандель и промыселъ. Але-помимо тыхъ правъ фабриканты роблятъ змовы и-про-тѣ змовы повинны, думаю, робѣтникамъ хочъ-то-знати.

въ ч. 21 „Свободы“ зъ 215-1896 написавъ вамъ о бѣдѣ-а думалось, що другій разъ-напишу що на иншу пугу, но-видите зъ нашего краю, якъ его называте старого-годѣ що веселого писати и-то цѣлкомъ природно. У-постарѣвшого ся, а даже-перестарѣлого то уже о-радѣсти не думати, тотъ внут-ренний огонь жизни погн-сас, а остае только погата, котра дуже плакениво вы-зирае! Такъ видѣте есть и-на вашѣй родинѣ-въ новѣтѣ-грибовскомъ, бо она ели-дова часть старого краю.-Щожъ протое можна вамъ-радѣстного донести, коли-всегда дуже поважно-плак-сиво, а мало у кого на-лиці засіае радѣсть, особенно-коли въ томъ роцѣ градъ и-вода небывалъ, страшный-выливъ 11 юліи позбавивъ-способу до житя! Такъ за-ложивши фундаментъ зъ бѣ-ды дня 21. мая 1896 въ-Свободѣ, зачну дальше-зъ того матеріалу будынокъ-стронти.

Пину, що у насъ бѣдѣ-нѣтъ кінца, вчусъ ся намъ-лихо и на поли и въ гро-мадѣ и въ судѣ, старостѣвъ, въ податку, бы навѣтъ-въ польскомъ бецпрку въ-Видѣлѣ рады новѣтвой!

На все лихо еуть які-тамъ средства ему проти-вити, протое насувае ся-вадка: якіхъ бы средствъ-ужати, щоби въ дорогу бѣ-дѣ станути и недоуегити-щоби дальше шла и па-нощила ся. Въ напастяхъ-радять собѣ люде перазъ-короткимъ способомъ, ели-не ударить костуромъ, то-оганіе ся въ около и не-дае-доступу до себе. По у насъ-не удасть ся еще така-проба, бо зб всѣхъ сторонъ-бѣда напирас и чоловѣкъ-въ неустанной оборонѣ такъ-ослабѣ, что ему якъ бы-омѣлѣи руки, котрі опустивъ-и нѣтъ якъ оганіатись. Въ-той способъ понавъ безбо-ронный чоловѣкъ въ неволю-бѣды и не може собѣ дати-рады! Котрі еиже мали на-только силы, видячи слабу-надѣю що зъ бѣдѣю справ-лять ся, та передъ нею-драпнули въ Америку, тру-дять ся, грѣшь шанують и-на бѣду не забувають, тѣ-выиграли справу, но горе-порабощенымъ, они въ не-воли, на ласку и неласку-попали они въ власть бѣды, протое обовязкомъ вашамъ-есть прїйти роднымъ, кот-

(Конецъ буде).

Въ части белетристичной подыбуемо Святый-вечѣръ М. Кордубы, Панцизанный хлѣбъ Ив. Франка, Пещені дѣти С. Яричевского, Поворотъ-майнера на родину и Пѣсни руского майнера-Гр. Гр., Изъ-за моря Конопницкой перекладъ-Щурата, Руске весѣлье зъ подкладомъ американ-скимъ Нестора, двѣ поэзіи Т. Шевченка, одну-Самойленка, одну Яричевского, та оповѣ-данско „По дрова“ П. Тимкевича. Всѣ тѣ рѣчи-больше або менше щасливый. Поднести слѣдуе-Пѣсню руского майнера, Святый вечѣръ, Пан-цизанный хлѣбъ, та перекладъ Щурата... Але-якъ тамъ бы не було, кожда поэзія та кожде-оповѣдане тхне любовію до руского люду, а то-признаймо ся, есть у многихъ Русинѣвъ не-видальщиною. Бо що тамъ чмъ хлопъ та робѣт-никъ? Вонъ, хоть не худоба, та все не-вартъ того (такъ думаютъ собѣ декотрі), щоби зъ нимъ-возити ся, та пипучи о нѣмъ зъ любовію до-него водносити ся. Литераты-жъ молодіи рускій-именно ваяли собѣ за задачу поднести нашего-простолюдина въ очакъ интелігенціи, признаючи-у нѣмъ людину зъ людскими чувствами, помыс-лами, патурою. Честъ имя за те! Про одну на-укову статью я згадавъ. Суть въ Календаріи-це-такі помѣщенія: Найновѣйшій вѣсти зъ Угорскои-Руси, Углыкопы, Громъ та блискавка. Всѣ они-добры, та дуже водновѣдній.

Крѣмъ того всего маемо оденъ фейлетонъ-Маковей, де скаржитъ ся на долю руского ре-дактора и поэзіику: Америка. Авторъ поэзіи-пише такъ:

Ажъ тутъ, якъ и въ старомъ краю-нужда, стогонъ, горе —
И тутъ бѣдний не-веселый,
а слѣзъ повно море —

Слѣзъ богато, и нужды богато и-горя! Хто-жъ-тѣ слезы утре американскій Русинамъ? Кто-водѣ нужды выбавитъ? Нѣхто, только-освѣта, найдорозній скаръ на свѣтѣ. Паны панують, доки въ робѣтницѣ розуму мало. Прояснитъ ся-розумъ, и паны поустятъ. Каже народна-пословица: Прібудъ розумъ, щасте буде! Буде-щасте, але, якъ на хлѣбъ цѣденный, такъ и на-щасте працювати треба. Само не-прїйде!

Календарь, якъ бачимо, хороній, пре-красный, одинакой. Бракуе въ нѣмъ только-статей-про-экономичны условны американского житя. Бракъ той однакъ-выповное богатый и рѣж-но-родный змѣсть.

П. Т.

ТРУСТЫ.

Вже то робѣтничковѣ все и-всегда лихо! Пра-цую и гаруй, колько маешь силы на-другихъ, бо самъ на себе не-можешь. Не маешь только-капиталѣвъ, щоби заложити фабрику, а не-вчавъ-ся ты въ школахъ на „пана“, то-иди наймай-ся до другихъ и свою силу збавляй, щоби тѣ инші-мали зъ чого бавити ся и-роскѣшно жити. Гей! Гей!

Такъ оно теперь иде-скрѣзь, а-причину-того теперѣшне-уладжене-продукции. Заразъ-обясню. Кождый часѣ орудуе-пнакшими-зари-дами. Давѣйше орудували-такими, якіи бачимо-въ Галичинѣ еще (дѣлѣ, старон-моды-плугъ, пранники-нашихъ бабъ и т. д.); теперь-же-свѣтъ-вытворюе-товары-машинами. Тому и-перше-не-

могло-бути-жадныхъ-фабрпкъ, а-нѣ-больше-яке-предпріемство; кождый-вытворювавъ-для-себе-на-свои-потребы-разомъ-пѣз-родиню. Теперь-же-иншіи-свѣтъ-наставѣ. Кто-мае-грѣшь; бере-ся-закладати-неліку-фабрику, наймае-тѣму-робѣт-никовъ-и-робить-очевидно-машинами. То-уже-е-вища-продукція-и-еи-называютъ-машиною, або-капиталистичною. Капиталистичною-тому, бо-при-нѣмъ-нѣчо-не-значить-праця, а-значать-только-грѣшь, капиталы. Коли-значать-капиталы, то-и-значать-капиталисты, а-не-мають-наименшого, або-дуже-малый-голосъ-въ-справахъ-публичныхъ, тѣ, що-працюють-на-всѣхъ, робѣтнички.

На-тѣй-то-основѣ-капиталистичной-вытворю-ють-ся-рѣжній-красній, чп-тамъ-поганій-рѣчи. Одною-съ-тыхъ-красныхъ, чп-поганыхъ-рѣчей, то-синдикаты-промысловы-и-трусты. О-синди-катахъ-я-не-зводжу-великою-рѣчи-тому, що-въ-Америкѣ-ихъ-нема, о-трустахъ-таки-потолкуемъ.

Трусты-то-водѣтна-синдикатѣвъ. На-коли-синдикаты-суть-стотаршениами-капиталистѣвъ, що-продукують-оденъ-и-той-самъ-товаръ (цу-керъ, желѣзо-и-т. д.), щоби-не-допустити-зни-женя-цѣнъ-тыхъ-товарѣвъ, и-коли-синдикаты-позбѣсавляють-питомыхъ-властительвъ-якогось-фабрпки-и-по-завязаню-стотаршениа-далѣ-влас-тителями, то-хочъ-трусты-суть-звязкомъ-чи-со-юзомъ-фабрикантѣвъ-въ-той-самѣй-цѣли, однакъ-не-даютъ-можности-тому, котрый-приступивъ-до-ихъ-спѣлїи, респоряджати-своею-фабрикою-такъ, якъ-бы-вонъ-бажавъ.

Трусты-поветали-только-въ-Сполученыхъ-Державахъ. Найпершій-пробы-до-закладаня-трус-тѣвъ-поклали-Английцѣ. Маючи-велечезный-капи-талы-въ-своѣй-Англии, не-мали-де-ихъ-розмѣсти-

ти, и-тому-кинули-ся-на-всѣ-стороны-свѣта-изъ-грѣшми, щоби-мовлявъ, тѣ-стороны-цивилізовати. Повыходило-ихъ-богато-до-Индїи, до-Африки, а-богато-кинулось-въ-Сполученїи-Державы. И-ту-зачали-робити-золотїи-интересы, особливо-на-гелдѣ (гелда-—гра-въ-паперы-цѣнній, котрі-не-вее-одну-цѣну-мають). Мѣжъ-иншими-взялись-и-до-будовы-желѣзницъ, и-при-будовѣ-тыхъ-желѣз-ницъ-можъ-було-въ-перве-въ-Америкѣ-завважати-змонополізоване-за-помочію-трустѣвъ. Змонопо-лізоване-значить: якъ-нема-богато-фабрикантѣвъ-въ-певномъ-заводѣ-инпр. тыхъ, що-копають-вуглѣ, а-только-колька, або-однѣи. Въ-Сполученыхъ-Державахъ-такыхъ-було-кольки, и-они-загарба-вши-въ-свои-руки-велаку-сѣтъ-желѣзницъ, под-вышували, або-знизували-тарифы-перевозовъ, якъ-захотѣли. Навѣтъ-право-зъ-року-1887-не-богато-тому-помогло.

Суперпольность въ Америкѣ водразу була-противна всѣлякимъ трустамъ, становила рѣжній за-коны, съ помѣжъ котрыхъ наибольшій зъ 1890 р. Той законъ ухваленый на конгресѣ Сполученыхъ-Державъ заборонюе всѣлякіи умовы помѣжъ фаб-рикантами, що мають на цѣли ограничити або-змонополізовати гандель и промыселъ. Але-помимо тыхъ правъ фабриканты роблятъ змовы и-про-тѣ змовы повинны, думаю, робѣтникамъ хочъ-то-знати.

рий того заслугуютъ, въ помѣщи, чтобы въ неволѣ побѣдители вѣчно не стогнали, особенно коли вамъ въ Америкѣ при мѣстныхъ отпущеніяхъ легче приходится опертись бѣдѣ!

И зачѣмъ о бѣдѣ въ полѣ. Ту зъ пѣю боротись то найбольшій страхъ, она владѣе широко и где человекъ рушитъ ся тамъ ему она то варитъ. Коли бы она не мала до помощи союзниковъ, дала бы ся може побѣдѣ, но мусите знати, що на у-слухахъ ея стоить много различного рода поборн-ковъ. Зачаши въ гусе-ницѣ, мыши, крета, лиса, дика и польского поспѣака, все етъ на той нѣвѣ въ борьбу зъ бѣднымъ хлѣбомъ, а коли до того еще силы воздушный въ союзъ зъ врагомъ на землѣ полу-чать ся, залявши или пы-сунувши нору, вытовкнути градомъ, запаливши молні-ей, то тогда ели еще не есть человекъ великимъ страхайломъ, стане, вытрѣ-щить очи, а видячи що ся дѣе, не разъ грѣшко запита-сь: що то значить?! Про-буе ратовати ся, не тратитъ надѣи, бере ся до способовъ ратунку, а бѣда знаючи, що ея свла велика, смѣе ся не разъ въ очи буреному и покровдженому, робитъ свое, а человекъ свое, то етъ пробуе боронитись передъ напастями, и такъ ся не-оденъ до тон борьбы призы-чати, що до конца подда-тись ѣи не хоче, операе ся напоромъ ея и часомъ хитро еходитъ бѣдѣ зъ дороги не попавши ся ѣи въ неволѣ! То суть тѣ борці, котрі нехотѣчи бути невольника-ми бѣды уйшовши въ Аме-рику, дорвавшись зарѣбку, не забываютъ на своего во-рога въ краю, працѣ вод-дають ся, зароблене и оща-джене складають, а зложене въ мудрой и совѣстной рукѣ до переходана дають, яко орудіе бѣду побороу!

(Конечъ буде)

НОВИНКИ.

Веліе посрамленіе.

Нашій читатель пригаду-ють собѣ, якъ редакторъ „Вѣстника“ присягавъ ся, що О. К. Лавришинъ не бувъ выбраный членомъ на-дзирательной комисіи „Сое-диненія“. Ба, навѣтъ и самъ председатель надзират. комисіи О. А. Дзубай перечи-лять тому — а дивѣть нынѣ. Въ Календарѣ „Соединенія“, который выйшовъ заходами и працею П. Ю. Жатковича, водъ писни „Соединенія“ — стоить имя О. К. Лавриши-на номѣжъ членами надзи-рательной комисіи. — Жаль намъ дужо Васъ пане Ре-дакторъ и Васъ Отче пред-сѣдатель, але годѣ, посрам-леніе веліе!

— Кс. Стояловского водѣставлено дня 23. мин. м. до будапештеньского кар-ного суда. Прокураторъ державный зажадалъ, чтобы судъ поспыталъ у компе-тентного австрійского суда, за яку именно провину по-шукують за Стояловскимъ, бо ваводецкій судъ донѣсь лише, що выточено противъ него карне поступоване о злочинѣ заколоту ретіри и що вонъ утѣкъ. На дальше жадане прокуратора поспы-тае будапештенскій судъ также и о подробницѣ, бо узвизанный лише въ такомъ разѣ буде выданы австрій-скими властями, коли про-зна, о яку его обжалову-ють, также и послѣ угор-

ского закону карного под-падае карѣ. Коли на тѣ запятаня насѣбѣ водовѣдъ, тогдѣ міністеръ судовни-ства порѣшати справу. До того часу остане ке. Сто-яловскій въ запертѣ.

ПОЛЯКИ БАВЯТЬ СЯ.

Въ Bay City, Mich. около тысячь Поляковъ вдарило мнѣвущего тыжи въ вто-рой на костель св. Ста-нѣслава и повывивали веѣ двѣрѣ и вѣкна въ костелѣ и на плебаніи. Полиція дов-тій часть не могла усно-копѣи розляченного тлуму, дсперва коли ке. Богудкій оцусѣвъ плебанію, утѣкаю-чи задными двѣрми цѣдъ онѣко полюменѣвъ, пародъ зъ воли розойшовъ ся. — Въ часѣ тон забавы колька особѣ зѣстало тяжко зране-ныхъ. 1. Бартковскій и 1. Таровска зѣстали пострѣ-ляны черезъ детектива, кот-рый стерѣлъ ксєвдза. — Якъ всюда по польскыхъ парохіяхъ, такъ и ту ви-ненъ бувъ ксєвдзъ, который не хотѣвъ поховати своего особогото противника. Пле-банія и костель зруйнова-ны, компанія ассекурацій-ной здняла ассекурацію — ксєвдзъ утѣкъ — а вы лю-де реставруйте костель и плебанію на то, щобъ вод-такъ зновъ збурити, якъ дѣстанете „rozpadnego o-jezuka“.

БАВЯТЬ СЯ СЛОВАКИ.

Газеты англійскій зѣ Stan-тонъ допосытъ, що на нечп близько Mayfield, Pa. заба-вили ся весело Словакъ въ слѣдуючий кровавый спо-собѣ. Були крестины. Газда справивъ напѣткѣмъ безъ памяти. Якъ вже веѣ здо-рово попили ся, понавдро-вали до дому Крхты и тамъ въ наслѣдокъ образу гонору жены Крхты, почалась кро-вава бѣйка въ темной хатѣ. На потемки порѣзали ся, покололи ся панове вѣль-нои Америкѣ на смерть. По колькакохъ годинахъ зъдѣвѣ-ся констателъ зъ колькама людьми и побачивъ страш-ный образъ. Веѣ граты були поломаны и поппженъ. Осме-ро людей лежало на землѣ мертвыхъ и умирающихъ. Нѣмпрійшовъ лѣкаръ Крх-та померъ. Имена покарѣ-ченныхъ подають англійскій газеты, якъ звычайно попе-рекучованъ, але мы ихъ поправимо, бо то злѣе ся нашъ знакомъ:

Петро Гузіи, одержавъ рану ножемъ въ груди по-выше сердца. Лѣва рука ледва тримася. Умре вѣтъ безсумнѣву.

Василь Зубали заѣхавъ котрыйсь ножемъ въ плечѣ такъ здорово, що ажъ плюца завадѣвъ. Крѣмъ того мае вытѣто кавалоукъ тѣла зъ лѣвого рамени. И той та-кожъ не выйде.

John Turpakoneks (здаеся Литвинъ) мае водѣтѣе ухо и колька тяжкихъ ранъ на плечѣхъ.

Павло Павлякъ мае раны по тварѣ и рукахъ.

Иванъ Нестеръ мае тяжко покарѣчену тваръ, голову и груди.

Михайл Оленичъ мае ра-ны глубокой въ тварѣ и въ плечѣхъ.

Андрей Теленъ мае роз-битый носѣ и раны на го-ловѣ.

Веѣ тѣ честны люде на-ходятъ ся въ шпиталѣ въ Seranton, Pa. — Последною причиною до тон кровавой забавки, до тон образа жѣнки Крохты, котра на свое щас-те втѣкла зъ дому, погасив-ши свѣтло. — Радуй ся вѣско американска!...

— Въ Sumter, S. C. за-мордованъ Симонъ Куперъ троє людей. Подчасѣ того, коли шерифъ провадиль его до арешту, тлумъ людей вырвалъ зброднира зъ рукъ полиціменѣвъ, повѣсивъ на деревѣ и впаковавъ въ него колька сотъ куль. Одна ку-ля прорвала шнуръ и зброд-ниръ вшавъ на землю. Ко-ронеръ высланный на слѣд-ство здавъ таке справоздане: Купера засудило на смерть повѣсило и пострѣляло не-знакомо и невѣсѣджене жу.

Кандидатка на сенатора зъ Монтаны.

Панѣ Mary C. Hobart, дуже способна женщина, за-вѣята популістка, котра водо-грама вызначну ролю въ борбѣ соціальной и полі-тичной, кандидатъ на сенато-ра зъ Монтаны. Зъ горда-стію поклоняе ся енергична женщина на свою мнѣву-шность, вычислѣе свои чис-ленный политичны бесѣды, на свои писма и росправы противъ капиталистичныхъ синдикатовъ и на агитацій-ны заслуги для партіи по-пулістичной. Монтана естъ найбогатішою въ революцій-ной дочкѣ и здае ся выпле-одну до Вашингтону, а она певно лѣпше и честѣйше буде заступати справы на-роду, якъ не оденъ дуракъ и швиндлеръ.

ПРОЧѢ ЗЪ ВОЙНОЮ!

Дня 11. с. м. подписали Спол. Державы зъ Англією угоду, силоръ котромъ уста-новляе ся мѣжъ тыми обомъ державами мировый судъ, который буде судити всякі споры, які-бы коли зайшли мѣжъ тыми державами. Ог-же безъ меча и кулѣ, безъ варварского мордованя лю-дей полагаджують найбіль-ший и найкультурѣйшій дер-жавы свои споры. Коли то вже другі державы пойдуть за тымъ прикладомъ?

— Султанъ турецкій вже дуже лихо стоить, если ему навѣтъ посолъ Италіанскій не вѣрѣтъ на слово, только навѣтъ справы подавати чорне на бѣломъ.

— Въ Спол. Державахъ естъ всего на всего 17,000 арештовъ и столько може закладѣвъ для божеволь-ныхъ. Иѣмецка велика га-зета „New-Yorker Staats Zei-tung“ каже, що зовѣмъ не-треба тѣпѣти ся такъ ма-лымъ числомъ арештовъ, бо далеко больше зброднѣровъ ходитъ по бѣлымъ свѣтѣ, якъ ендѣтъ въ тыхъ ареш-тахъ.

ПОСМЕРТНЫ ВѢСТИ.

Василь Хомякъ, лѣтъ 57, родомъ зъ Вафки въ Га-личинѣ, ишовъ на саме Рож-дество въ нѣчи до своего брата въ Shamokin, Pa., зѣс-тавъ забитый треномъ. По-хороны при великомъ здви-зѣ народу водбули ся въ Shamokin дуже величаво.

Вѣзная ему память!

PETRO SERAFIN ПЕТРО СЕРАФИНЪ

424 Shamokin St.

Рускій готель.

Масе пиво, віску и всякій другій здоровый напитокъ. Го-тель чистенькій, услуга по-рядна, честна и солідна.

Еже часѣ покнѣти чу-жихъ, а себе самыхъ под-помагати.

Справы робѣтничѣ.

— Los Angeles, Cal. Оденъ зъ судѣвъ присяжныхъ за-страйкувалъ, домагаючи ся, чтобы му впередъ заплачено. — Въ повѣстахъ St. Clair и Madison въ станѣ Illinois застрайкувало 2000 майне-ровъ, домагаючи ся подвы-шенія платнѣ.

— Рѣчна платня 500 пре-зидентовъ колежовыхъ вы-носпѣ 20 миліонѣвъ доля-ровъ, а рѣчна платня 500 звычайныхъ робѣтничковъ колежовыхъ вынесе менше больше около \$300,000.

— Middletown, Conn. Ро-бота ту цѣлкомъ устѣе, хѣба що зъ весною де-що по-правитъ ся, якъ зачнутъ будувати новый резервуаръ до воды.

— Chicago, Ill. Фирма Illi-inois Steel Co., на South Chi-каго ознаймѣла своимъ ро-бѣтничкамъ и офіціалістамъ, що зъ початкомъ лютого зножитъ платню водѣ 15 — 50 проценти.

— Bollaire, O. Въ копаль-ныхъ вугля при Бартонахъ застрѣйкувало 250 майне-ровъ; домагають ся подвы-шенія 6 центѣвъ на тонѣ.

— Bradford, Pa. Въ Hazel-hurst нукъ котель въ од-номъ тартакѣ. Оденъ чело-вѣкъ забитый, а троєхъ ра-ненькихъ.

— Massillon, O. Майнеры въ станѣ Ohio застрѣйкували зъ причины зниженія плат-нѣ зъ 61 цѣт. на 51 цѣт. на тонѣ.

СМѢХЪ И ПРАВДА.

Добре менѣ такѣ, нехай мене бють!

Оповѣдавъ менѣ оденъ правникъ-адвокатъ о такомъ случаю: Прійшовъ до мене одинокъ человекъ, намѣ сел-янишъ-рольничъ и предкла-дае менѣ свою справу до обороны чи то до веденія процесу въ такой а такой справѣ. Розповѣвъ вѣтъ менѣ водѣ конца до конца — якъ то кажутъ — розглянувъ ся въ нѣй добре. Нема въ той справѣ правнои подѣста-вы, нема правды: тожъ по-вѣдаю: шкода человекѣ тво-пхъ заходѣвъ — шкода твоего гроша — то справа нечиста — ты вже богато вытративъ ся — а програеши.

— То най програю; знаю що програю... я вамъ буду въ двое платити только, щомъ плавѣтъ тамтому адвокатуви!... водказуе менѣ процесовичъ.

Написавъ я ему реплѣку, чи дулику чи триплику. Судъ рѣшивъ остаточно! Справа того человекѣа про-пала, бо никакше не могло бути, бо не по его сторонѣ была правда; я ему то ка-завъ и водражджувавъ.

Мнѣвало цѣсь 4 дни, ого вже е мой процесовичъ.

— А що тамъ? кажу до него.

— Маю прозѣбу — напи-шѣтъ рекурсъ, водповѣдае.

— Въ якѣй справѣ? — пытаю.

— Та въ той, що знаете.

— То не може бути! — Вже и сто рекурсовъ не по-може.

— А менѣ казали, що можна писати.

— Та злѣ вамъ казали; — ту нѣчого не поможѣ ре-курсъ и такой нѣчо не по-може: а той, хто вамъ за се казавъ — то неправду ка-завъ.

— Але я вамъ добре за-плачу — дамъ 50 зл.

— Та що тобѣ человекѣче?

Чи ты собѣ гадаешъ, що я тебе туманю? Твоя справа пропала на вѣки вѣчны!

Чи тебе свербѣтъ грошѣ, чи хочешъ мене на посмѣхо-виско выставити передъ людьми?! Идѣтъ собѣ геть до того вашого приятеля, що вамъ казавъ подавати рекурсъ! Та хто вамъ могъ таке доражджувати?!

— Та менѣ, акъ казавъ арендаръ, — той адвокатъ Мешулимъ и писарѣ зъ мѣс-точка... Але прошу пана не гнѣвайтесь: я цѣпу прав-ду скажу: Отъ, знаете того ворога, що то справу вы-гравъ — та той по цѣломъ селѣ розпускае свою паще-ку та голосѣтъ, що я не могу рекурсу вносити — а я хочу ему его паскудну губу заткати що я могу ре-курсъ подати, хѣтъ я розу-мѣю, що рекурсъ нѣчо не поможѣ бо справа пропала!

Отъ такъ то! добре менѣ такъ, нехай мене бють!

А где мы съ такими ро-зумами зайдемо? Чи сей випадокъ оденъ одинокѣ-кий?! Гай, гай, Господи ми-лостивый змилосердися надъ нами!

ОДИНОКІЙ РУСКО-ПОЛЬ-СКІЙ МАГАЗИНЪ ГО-ТОВЫХЪ УБРАНЪ „Подъ Червоною Звѣздой“.

Веѣ зимові товары: убра-ня, оверковты, сорочки вер-хній и спѣдній продаемо по дуже низкпхъ цѣнахъ и если хочете купити добрый то-варъ и таньо, то не йдѣтъ нагдѣ только до насъ.

Мужескій убраня вартости \$12 мы продаемо за \$8.50

Убраня вартости . . . \$9.00

продаемо за \$5.00

Убраня вартости . . . \$5.50

продаемо за \$4.00

Оверковты вартости \$15.00

продаемо за \$10.00

Оверковты вартости \$10.00

продаемо за \$7.00

Оверковты вартости \$6.50

продаемо за \$4.75

Оверковты вартости \$5.00

продаемо за \$3.90

Веѣ цѣны мы знижили, приходѣтъ веѣ дорогой кра-пье, а мы будемо справед-ливо и совѣстно торговатѣсь зъ вами.

Star Clothing Hall

26 S. Oak st.

(другі двѣрѣ водѣ банку).

MT. CARMEL, PA.

СМОТРИ НА ЧЕР-ВЕНУ ЗВѢЗДУ.

J. LIACHOWICZ

(И. Ляховичъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскій zegar-містръ и ювілеръ

Всякі направи zegar-ковъ выконує точ-но, таньо и въ корот-комъ часѣ и за нап-раву гарантус. — Мае на складѣ великій вы-бѣръ зятарѣвъ золо-тыхъ и сѣребныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту каждого зятарѣа гарантус.

Обручки слобѣи, якъ кто купѣе достѣе въ подарунокъ гарный будѣтъ.

Стѣнный zegary дае на выплатѣ.

Руска бучерня Russian Meat Market

OLYPHANT, PA.

КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозитъ въ часѣ и пунктуально.

Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ хто хоче назвати ся человекѣ-комъ, най покине вже разъ жидѣвъ, а най удасть ся до нашего честного человекѣа

Кузьмы Свалы въ ОЛИФАНТЪ.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякій потрібный рѣчи до житя, якъ также убраня майнерскій и звычайный можна купити.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно.

Продае пѣфкарты.

Не водѣ пылъ вже знаютъ люде солідного председателя „Союза“.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin, st.

Наибольшій рускій компанічный сторъ въ Аме-рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дѣмъ великій, красеный, который компанія ку-пила 1896 року за \$18,000

показуе, що може ком-панична робота. — Веѣ ро-зумыи Русины належать до тон компаніи, купують зѣ своего власно-го стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.

Заряджають нимъ

Стефанъ Мурдза

— И —

Теодоръ Федько

Новый транспортъ сировадилпемо до нашего склада рѣжного рода прекрасныхъ, а танпхъ рѣчей.

ДАМСКІЙ УБРАНЯ, ЗИМОВІ ОВЕРТКИ, ШАПКИ И КАПЕЛЮХИ.

Весѣльный убраня дамскій: Вельоны, цѣты, черевпки и веѣ потрібный убраня весѣльный.

Великій складъ черевпковъ, чобѣтъ и шлепковъ великого рода.

At R. BROWN

37 North Oak st.

MT. CARMEL, PA.

Шапочки для школярѣвъ водѣ 12 до 25 цѣт.

RA 6

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ, славыиный на цѣлѣ мѣсто. Лѣчитъ вся-кій хоробы совѣстно и въ ко-роткомъ часѣ. Особливо не-зрѣванный лѣкаръ въ спра-вахъ положничныхъ. Гово-рѣтъ по англійски, по руски и по польски. Горячо пору-чаемо сего знаменитого док-тора, нашимъ Русинамъ.

Юліанъ Копыстанскій

(JULIAN KOPYSCANSKI)

420 W. Pine st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рус-кій. — Найлучшій напѣтки можна ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки досконали, цигара дуже добры.

Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

FOR SALE!

Дѣмъ (property) на Cor. 5-th and Vine str. естъ до спороданя. Влизшии вѣдомос-ти можете достати у влас-тительки дому Mrs. J. Quinton, Cor. 5-th & Vine str.

— MOUNT CARMEL, PA. —

Помешканя робітничі.

Декотрому з вас, шановне брати, може і дивно, що суть люде, котрі говорити, пишуть, спорять, радять о вапшх помешканях. Но не дуже чудуйтеся! Бо питання о вапшх жилищах цѣкаве, а крѣм того входитъ въ другі важні: що то таке ті робітничі? якъ они живуть? що они за люде? чи завжди они мусять такъ виглядати нужденно, якъ теперъ? чи може коли скинуть зъ себе ту свою погану подобу?

Занимається помешканями робітничими почались вже зъ давна. Вислѣды всюди показались майже рівнозвучними. Веѣ познали, що жите в такихъ гдѣх помѣщеняхъ мусить бути гдѣке, невыносно, деморалізуюче. Що оно справді такъ, я наведу примѣры зъ рѣзкихъ сторѣнь свѣта, щобъ вы доконали ся самі, щобъ питання о помешканяхъ дуже цалюче, и що дѣсно заслугоує на те, щобъ о нѣмъ колька слѣвъ побалакати.

Помешканя робітничі не ставляні зъ роскоши, а зъ нужды, гнетучої нужди. Томужъ и не можуть въ нихъ стояти карпегі, нѣ вышукані якѣсь мебѣлѣ. У нихъ навѣтъ вѣкна не все свѣтять ся, а печѣ часто не грѣють — бо ихъ нема. А все то походить изъ того, що называемо капиталистичною продукцією. Доки ен не було, то и питання о робітничихъ помешканяхъ цѣхго не чувавъ — прийшла и зѣпхнула сейчасъ велику часть людности въ неможливі нори. Нѣмецка анкета зъ 1843 року назвала помешканя робітничі „собачими будами“, а въ Бельгії „зловонними“. И наравду такъ було. Лѣжка въ тыхъ помешканяхъ стояли одво коло другого и все було запляти, вѣчливане допускались тамъ безвѣднихъ рѣчей и розносили зъ своихъ помешканъ страшний зарази хорѣбъ, якъ сухоты, тифъ, венеричі слабости и т. д. Въ тыхъ будахъ надто було вохко, душно, омѣваючо. И тамъ мешкали люде! Мешкали, и такъ ще мешкають.

Помешканя робітничі въ Россіи на Уралю описує Л. Бертензонъ въ той способѣ. Особныхъ домовъ для робітничѣвъ нема у веѣхъ фабрикахъ, а робітничі, або по большѣй части, мешкають въ дооколичныхъ селахъ, де певно живутъ якъ найнездоровѣше, або, коли нема близько сѣль, помѣщають ся въ „балаганахъ“. „Балаганъ“ або землянка есть то яма вырита на аршинъ въ земли, надъ котрою знаходиться дахъ покритый дернею, вѣконъ нема звичайно, найчастѣйше замѣсть вѣконъ есть отворъ, котрый засуває ся дощечками. По серединѣ балагана огнище зъ коминоу въ даху. Подѣбный помѣщеня темні, тѣсені и задимлені... Такой землянки. Суть еще дома для робітничѣвъ, але въ нихъ нема водѣвѣднои скѣлкости воздуха. Збитыи гурмами мешкають робітничі не только въ малыхъ заводахъ (фабрикахъ), але и въ великихъ и въ ботатыхъ.

Мысливъ бы хто, що Нѣмечина — такой мудрый край, роспрашивалась разъ на

все зъ помешканями для робітничѣвъ. Отже неправда! И Нѣмецъ, хоть дуже вчений и богато мыслить, не позбувъ ся „вонючихъ будѣ“. А есть ихъ тысячі! Отъ хочъ бы въ Гамбурѣ: 32 тысячі людей мешкає въ пивницяхъ. Мало що не такъ, якъ въ Россіи у мѣстѣ Варшавѣ, де десята часть всего населенія проживає въ темныхъ и сырыхъ помѣщеняхъ, котрі все майже лежать о много нѣше водѣ земли. Подумайте о томъ населеню, о тыхъ поколѣннихъ, котрі родились и выросли въ тыхъ мрачныхъ норахъ, и вы згодитесь зъ тымъ, що радикальнымъ средствомъ противъ тыхъ пивницъ есть цѣлковите ихъ знищенє. Такъ! хотѣло бы ся знищити ті вонючі нори — а ту якъ разъ противно въ дѣйности. Число ихъ росте — и то всюди.

Повстали-жъ ті пивничі помешканя що пно недавно. Еще до теперъ уживають пивницъ для хороненія зѣвѣныхъ припасѣвъ. И нѣхто не думає зробити ті помѣщеня стальными людскими помешканями. Але дорожня землѣ въ большыхъ мѣстахъ и хавчивѣсть каменчикѣвъ побудила переимѣнати пивницъ на людскі жилища. Бѣдні люде не можуть собѣ наиняти поряднои кватирѣ, и тому майже цѣла робітничя класа жие въ вонючихъ, загнѣснихъ ямахъ. Буває и такъ частенько, що бѣднѣши мешкають колькома родинами разомъ. Все сити на купу — щобъ только де голову приклонити. Що до того рода помешканъ, мы перейшли цѣлѣй свѣтъ, зъ выимкомъ хинцѣвъ, у котрыхъ жилища бувають и на лодкахъ.

Крѣмъ пивницъ занимають робітничі такожъ помешканя подѣ самымъ дахомъ 5-ти и 6-ти поверховыхъ каменнихъ. О тыхъ кватирахъ рѣвножъ нѣчого доброго сказати не можно. (Конецъ буде.)

H. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮВІЛЕРЪ
619 Cor. Shamokin & Commerce str.
SHAMOKIN, PA.

Заложивъ на свою руку великій складъ zegarkѣвъ и zegarkѣвъ стѣнныхъ. — Хто у мене купує за \$5 товару, достане фаный презентъ, що буде вартати \$1.00.

Мало такожъ перестѣй золоти. Мало до спродана револьверы, окуляры все по дуже низькихъ цѣнахъ. — Прому зайти до мене, а хто у мене що купити, то певно буде задоволенъ. — Робота моя добра и дуже тана.

За роботу гварантую на два роки.

Одинока руска бучерня на цѣлѣ мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы“

Ю. Щипчикъ и Г. Трохановского.
Mt. Carmel, Pa.

Въ кождѣй хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣть ся по чужихъ — маєте своихъ!

Dr. J. FLOBIAN MEEK
(Д-ръ Миколайчикъ)
Спеціаліста въ акуперіи, для хорѣбъ бабскихъ и дѣточихъ.
Offis 125. 3-th str. помѣжъ Maple и Vine str.

MT. CARMEL, PA.
Молодой сей докторъ скѣнчивъ студію въ Baltimore послѣ нового плану наукъ. Лѣчить всѣхъ хорѣбы знаменито, особливо розумѣє ся на справахъ положничихъ и на хорѣбахъ дѣточихъ. Розмовити ся по руски, по польски и по англійски. Дуже милый чоловікъ, звичайно молодой докторъ! Най васъ Панъ Богъ боронити, щобыте другого кликали, якъ маєте своего.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПІЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Выпѣмає такожъ керчи на похорѣны, хресты и весѣла по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY, st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
* **TROMETTERS** *
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Свѣдѣня, Обѣды, Вечери.
Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячі якъ и зимні перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна. Осѣбный покоѣй для роднѣ. — Найлучшій вина, пива, лѣкеры, віски и веѣ возможные напитки. Цѣна дуже мала. Препоручає ся веѣмъ сю реставрацію, а передовѣмъ привѣднимъ. Пишучій сей адвертайсментъ ручитъ за Тромейтера.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА и БРАТѢ.
Сторѣ зоосмотрѣный въ найлѣпшій товаръ, спроводжовані впрѣсть зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже веѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel зоосмотрѣює въ живности. Продає такожъ одяга майнерскі и посылає грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечнѣ. Свой до своего — а до чужого не пхай ся. Жидѣвъ омѣняйте зъ чалѣка!

Dr. I. GOODMAN
Physician and Surgeon
Office: Mt. Carmel Avenue,
Opposite Mt. Carmel House
MT. CARMEL, PA.
Лѣчить всѣхъ хорѣбы добре и таньо. Може розмовити ся по руски, по польски и по словенски.

M. ROTHCHILD,
642 E. Sunbury St.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Великій складъ всякого рода убранны для старшихъ и для дѣтѣй. Капелюхи, шапки и всякій другі рѣчи того рода въ найлѣпшѣмъ гатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

Гавриилъ Малниакъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN PA.

Має завеѣгды ца складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку
Братя! замовляйте у свого!

ВКЛАДАЙТЕ ЛЮДЕ ГРОШѢ ТОЛЬКО ДО:
MT. CARMEL BANKING COMPANY
въ **MT. CARMEL, PA.**
Заложений 13. декабря 1894
КАПИТАЛЪ \$50.000
Неподѣльный доходъ 4.000
Надвышка 2.000
THOS. M. RIGHTER, president. DAVID CAMP vice president.
F. M. EVERETT cashier.

ДИРЕКТОРЫ:
D. D. Bolich, George E. Berner, O. B. Millard, David Camp, Joseph Gould, Isaac Goldschmidt, Jos. S. Nowakoski, Harey S. Robius, Thos. M. Righter, P. A. Stief, Benj. Wirt, John L. Williams

Сей банкъ заступають и хоронять своими мастками ті люде, що въ горѣ выписани. Не тримайте грошѣ по матерѣпахъ, а зложѣте въ беспечнѣ мѣсце.

АНТОНІЙ ПЕТРОВСКИЙ A. Petrowski
501 West Centre str.
SHENANDOAH, PA.
Має велику гресерню, въ котрой можна набути по дуже низькихъ цѣнахъ веѣго потрібного до дому. Товары свѣжі и здорові, не такі, якъ у жидѣвъ. Такожъ можна у него достати всякі рѣчи ковалескі, котрі вѣнь самъ виробляє. А вже-бы часть, щобъ люде покланули жидѣвъ, а себе самыхъ вспоминали.

ПЕРВОРЯДНА, ДУЖЕ БОГАТО УРЯДЖЕНА АПТИКА.
J. B. YOUNG
Cor. Second and Oak str.
MT. CARMEL, PA.
Медицины, хемікаліи, мыла, перфумы, патентованіи медицинны и другі потрібніи рѣчи для хорыхъ и здоровыхъ.
Лѣкарствъ Саверы для потреби домової можна въ той аптѣцѣ достати.
Розмовити ся и по руски.

J. S. MILLER
ПЕРВОРЯДНЫЙ КРАВЕЦЪ на Oak str. — Mt. Carmel, Pa.
Якъ хочешъ мати красне, модне, добре, а тане убранє иди головною улицею, а тамъ коло телеграфичного офісу знайдешъ кравця Миллера. Вѣнь вже давный обыватель въ Mt. Carmel, Pa., тожъ его веѣ знаютъ. Якъ вѣнь тебе краснѣо вбере, то не повѣстѣдешъ ся передъ першимъ джентельменомъ американскимъ. — Пошукай только Миллера, а не пожадуешь!

RICHARD IRVIN
FURNITURE DEALER and UNDERTAKER.
OAK STR.
Mt. Carmel, Pa.

Наші люде знаютъ не вѣдь нынѣ Irvin-a.

Чи то похоронъ, бороны Боже, то де зайдешь?

Свого чоловіка нема, треба шукати чужого, але честного, котрый ти не опукає. — Оженити ся, де поѣдешъ по гратѣ? До Irvin-a, вѣнь дасть таньо, але добрі гратѣ и за грѣшимъ почекає.

Люде! Йдѣте въ тыхъ потребахъ только до Irvin-a, бо вѣнь напѣй пріятель.

LAUER BREWING CO.
въ **READING, PA.**
ЗАЛОЖЕНЫИ 1866 року. — Выробляє 25.000 бочѣвъ мѣсячно.
Пиво одного зъ найбѣлѣпшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльне вѣдь всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровѣшимъ. Завѣгды однои и тои самои доброты и пріємного смаку и есть сподражанє подѣ зарядомъ одного зъ найздѣвѣпшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Выробляє въ найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Сальонѣты и приватні родины повинні замовляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO. READING, PA.

Хто хоче справити яку оѣбру до своихъ церкви
нехай ся зверне до найсолѣднѣйшого и найлѣпшого
Руского товариства для вырѣву и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.
ТОВАРИСТВО СЕ МАЄ У СЕБѢ НА СКЛАДѢ:
наплечники, стихарі, пошѣ, обрусы, платони, фелоны, епитрахиль, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтары, хресты, хоругвы, книги церковніи и взагалѣ всякі рѣчи потрібніи до ужитку церковного.
ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.
При замовленяхъ на больше якъ 100 злр. а. в. вѣдповѣдный опустѣ (рабатъ).
Веѣ рѣчи выконченіи стисло послѣ приписѣвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходитъ на мѣсце призначенія найдалѣше за мѣсяцъ вѣдь часу замовленія.
Товаръ выслаєсь лишъ за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатоу (C. O. D.).
Адресуйте такъ:
„Товариство для вырѣву и торговлѣ ризъ церковныхъ“ въ Самборѣ,
AUSTRIA, GALICIA.

W. H. LEWIS
622. Sunbury St.
Branch Store,
11. N. Shamokin str.
SHAMOKIN, PA.
Складъ всякихъ музичныхъ инструментовъ, якъ трубы, гармоніи, пѣяніна, скрипки, басы и другі красніи инструменты. Цѣны не высокі, а инструменты дуже добрі, спроводжованіи зъ найлѣпшихъ фабрикъ. Якъ-бы хто хтѣвъ повеселити ся въ недѣлю и свѣта, най зайде тамъ, а купити собѣ таньо красныи, музичныи инструменты.

ОДИНОКІЙ РУСКИЙ ШТОРЪ
въ **ОЛИФАНТЪ ПА**
Подѣ зарядомъ **ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА**
Звѣстного руского патриоты Есть се найлучше зоосмотрѣный зѣ веѣхъ штѣровъ во веѣхъ потрібніи товары и всякого рода по якъ найтаньшой цѣнѣ.
Кождый тамошній Русинъ уважючи себе правдыимъ и цырымъ патриотомъ, най сѣвѣшитъ до своего руского штѣтору. Особенно напѣй газдинѣ най йдутъ громадно! Нащо Юскѣвъ, Шмульѣвъ спомогати? Йдѣте до своего.

HO! HO! HO!
Stop! Стань и огляни, веѣ возы для бучерѣвъ, гресернѣвъ, гелѣльничѣвъ (до розвоженія пива) и ро ани другі, робленіи зъ найлѣпшого матеріалу и найлѣпшой работы.

Головне ковалство!
Спеціально выробляють ся желѣзніи плѣты, и обгорджєня надгробничѣвъ.
J. B. ZIMMERMAN Agt.
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

НОТЕЛ
HETMAN CHMIELNICKI.
Alexy Halaburda
Mt. CARMEL, PA.

Коло лѣгайского дѣпа есть рускій готель, однокѣй на цѣлѣ мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякі напон, якъ віска, пиво, румъ, теперъ дуже добрі и здорові. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чистѣ лѣжку и чемну услугу.
Ану Русвини! Чижъ будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Найлѣпше лѣкарство на веѣ слабости зъ фабрикѣ:
„**RIPANS CHEMICAL Company**“
Лѣчить слѣдуючі слабости: Нудность, мѣлѣости, боль головы, цѣмѣрку, вѣтры, нестрѣвность, затвердѣняє, направляє жолудокъ и веѣ другі слабости.
Лѣкарства тіи называють ся такъ:
Ripans Tabules.
Ripans Tabules cure nausea.
Ripans Tabules at drugists.
Ripans Tabules cure dizziness.
Ripans Tabules cure flatulence.
Ripans Tabules cure headache.
Ripans Tabules cure dyspepsia.
Ripans Tabules assist digestion.
Ripans Tabules cure bad breath.
Ripans Tabules cure biliousness.
Ripans Tabules: one gives relief.
Ripans Tabules cure indigestion.
Ripans Tabules cure torpid liver.
Ripans Tabules: gentle cathartic.
Ripans Tabules cure constipation.
Ripans Tabules: pleasant laxative.
Ripans Tabules: for sour stomach.
Ripans Tabules cure liver troubles.
Можна достати по веѣхъ аптѣкахъ.

R. H. Morgan
9 W. Centre St.
SHENANDOAH, Pa.

R. H. MORGAN — SHENANDOAH, PA.
UNIFORMS, BADGES, CAPS.

Выробляє фаны, шапы, шапки и вѣдчаники для Братѣвъ. Пишѣте по цѣнаки и по пробу.